

16 Αυγούστου, 1993

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗ
(ΑΡ.1) ΚΑΘ' ΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ 107/92 ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕ-
ΝΕΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ, ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΓΟΝΙ-
ΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ, ΓΙΑ ΝΑ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΕ ΑΥΤΟΝ ΑΔΕΙΑ ΓΙΑ
ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ
CERTIORARI

ΚΑΙ

ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΔΙΚΑ-
ΣΤΗΡΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ (ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ ΓΟΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ)
ΗΜΕΡ. 29/7/93 ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΤΟ ΕΝ ΛΟΓΩ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΑΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΙΖΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΟΥ, ΑΙΤΗΤΡΙΑΣ,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗ-
ΡΙΟΥ ΗΜΕΡ. 7/7/92 ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΓΟΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΜΕ
ΑΡ. 78/91 ΩΣΤΕ Ο ΚΑΘΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΕΙ ΔΙΚΑΙΩ-
ΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΟΠΩΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟ-
ΤΑΝ ΣΤΟ ΕΝ ΛΟΓΩ ΔΙΑΤΑΓΜΑ, ΤΗΣ ΕΝ ΛΟΓΩ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ
ΕΚΔΟΘΕΙΣΗΣ ΕΡΗΜΗΝ ΤΟΥ ΑΙΤΗΤΗ ΛΕΑΝΔΡΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΙ-
ΔΗ ΚΑΘΟΥ Η ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΜΕ ΑΡ. 107/92

(Αρ. Αίτησης 148/93)

---

*Προνομακά Εντάλματα — Αίτηση για χορήγηση άδειας για καταχώριση
αίτησης για έκδοση εντάλματος certiorari εναντίον διατάγματος του Οι-
κογενειακού Δικαστηρίου που αφορούσε τα τέκνα του αιτητή και που
είχε εκδοθεί σε μονομερή αίτηση χωρίς να του δοθεί η ευκαιρία να πα-
ρουσιάσει τις θέσεις του — Κρίθηκε ότι υπήρχε εκ πρώτης όψεως υπό-
θεση ή συζητήσιμο θέμα για να χορηγηθεί η αιτούμενη άδεια.*

5

10

15

Ο αιτητής ζήτησε άδεια για καταχώριση αίτησης για έκδοση εντάλ-
ματος certiorari για ακύρωση διατάγματος του Οικογενειακού Δικα-
στηρίου Λεμεσού με το οποίο είχε τροποποιηθεί υφιστάμενο διάταγμα
του ιδίου Δικαστηρίου σχετικά με το δικαίωμα επικοινωνίας του αιτη-
τή με τα τέκνα του που ήσαν υπό την φύλαξη της πρώην συζύγου του,
ούτως ώστε να επιτραπεί η αναχώρησή τους από την Κύπρο για την πε-
ριόδο 21.8.93 μέχρι 31.8.93 και να ανασταλεί το δικαίωμα επικοινωνίας
του αιτητή κατά την περίοδο αυτή. Το διάταγμα είχε εκδοθεί μετά από
μονομερή αίτηση της πρώην συζύγου του αιτητή, και είχε ορισθεί επι-
στρεπτό μόνο το μέρος της υπόθεσης αναφορικά με την αντικατάστα-

ση της ημερομηνίας επικοινωνίας που είχε χάσει ο αιτητής. Ως προς τις υπόλοιπες θεραπείες το διάταγμα δεν ορίστηκε επιστημονικά, αλλά δόθηκαν οδηγίες να επιδοθεί στον αιτητή μέσα σε δεκατέσσερις ημέρες απλώς και μόνο για την ενημέρωσή του. Της μονομερούς αίτησης είχε προηγηθεί άλλη παρόμοια αίτηση με κλήση, στην οποία ο αιτητής είχε εμφανισθεί και υποβάλει ένσταση, και στην οποία το Οικογενειακό Δικαστήριο είχε απορρίψει το αίτημα της πρώην συζύγου του αιτητή με το δικαιολογητικό ότι δεν εξητείτο η τροποποίηση του υφιστάμενου διατάγματος επικοινωνίας και κατά συνέπεια η έκδοση διατάγματος ως η αίτηση θα ερχόταν σε αντίθεση με το υφιστάμενο διάταγμα. Ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι με την διαδικασία που ακολουθήθηκε στην μονομερή αίτηση είχε στερηθεί του δικαιώματος να εμφανισθεί στο Δικαστήριο και να ακουσθεί σε θέμα που τον αφορούσε άμεσα.

Αποφασίσθηκε ότι:

Από τα ενώπιον του Δικαστηρίου στοιχεία είχε θεμελιωθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση παράβασης των συνταγματικών δικαιωμάτων του αιτητή δυνάμει του άρθρου 30.3 του Συντάγματος και των αρχών φυσικής δικαιοσύνης, και γι' αυτό η αιτούμενη άδεια έπρεπε να χορηγηθεί.

Η αίτηση επιτράπηκε.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Attorney-General & Another (No.2) v. Savvides (1979) 1 C.L.R. 349

Re Georghiou (1986) 1 C.L.R. 413

Re Loucaides (1986) 1 C.L.R. 458

Re Philiprou (1986) 1 C.L.R. 568.

Αίτηση.

Αίτηση με την οποία ο αιτητής ζητά άδεια από το Δικαστήριο για να καταχωρίσει αίτηση για έκδοση εντάλματος Certiorari για σκοπούς ακυρώσεως της απόφασης του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λεμεσού ημερομηνίας 29 Ιουλίου, 1993, με την οποία τροποποιήθηκε προηγούμενο διάταγμα του ίδιου Δικαστηρίου στην αίτηση Γονικής Μέριμνας με αρ. 78/91, ώστε ο αιτητής-καθ'ού η αίτηση να μην έχει δικαίωμα επικοινωνίας με τα παιδιά του όπως προβλεπόταν στο εν λόγω διάταγμα.

Ε. Ευσταθίου, για τον αιτητή.

5 ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Στην προκείμενη περίπτωση καλούμαι να δώσω άδεια στον αιτητή να καταθέσει κανονική αίτηση για την έκδοση εντάλματος certiorari. Με στόχο, τελικά, την ακύρωση απόφασης του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λεμεσού ημερ. 29/7/93 (συνημμένο Α στην κρινόμενη αίτηση).

10 Οι συνθήκες και τα περιστατικά που υπαγόρευσαν το διάβημα αυτό του αιτητή, όπως προκύπτουν από την ένορκη του δήλωση και το υλικό που ενσωματώθηκε σε αυτή, μπορούν να εκτεθούν συνοπτικά χωρίς η πυκνότητα της καταγραφής τους να παραλείπει οτιδήποτε σημαντικό για τη διαμόρφωση της κρίσης του δικαστηρίου.

15 Η πρώην σύζυγος του αιτητή Ελίζα Χριστοφίδου με σχετική αίτηση της στο ίδιο δικαστήριο (αρ. 107/92 με καθ' ού η αίτηση τον αιτητή στην παρούσα διαδικασία) ζήτησε να επιτραπεί η έξοδος από τη χώρα των δύο αγοριών που απέκτησε από το γάμο της με τον αιτητή, ηλικίας 11 και 8 χρόνων, για την περίοδο από 15/8/93 μέχρι 5/9/93 για σκοπούς βασικά αναψυχής. Παρενθέτω στο σημείο αυτό ότι στην αίτηση γονικής μέριμνας αρ. 78/91 υπήρχε από 7/7/92 διάταγμα, που φαίνεται πως εκδόθηκε εκ συμφώνου, το οποίο ρύθμιζε τα δικαιώματα επικοινωνίας του αιτητή με τα παιδιά του. Συνεχίζοντας το ιστορικό πρέπει να πώ ότι ο αιτητής έλαβε γνώση της αίτησης, διόρισε δικηγόρο και διατύπωσε τις αντιρρήσεις του σε γραπτή ένσταση που καταχωρήθηκε εκ μέρους του. Το δικαστήριο, αφού άκουσε την υπόθεση, εξέδωσε την απόφαση του στις 22/7/93 (βλέπε συνημμένο Β).

25 Το αίτημα για να επιτραπεί η μετάβαση των παιδιών με τη μητέρα στην Ελλάδα για την παραπάνω περίοδο απορρίφθηκε. Ο δικαιολογητικός λόγος γιαυτό ήταν ότι η μητέρα δεν περιέλαβε στις θεραπείες που ζητούσε και την τροποποίηση του προϋφιστάμενου διατάγματος επικοινωνίας και υπήρχε ο κίνδυνος αν το δικαστήριο 30 παραχωρούσε το αιτούμενο διάταγμα να θεωρηθεί αντιθετικό με το προηγούμενο σε σημείο που θα επηρέαζε την εγκυρότητα του.

35 Στη συνέχεια στις 29/7/93, με βάση ex parte αίτηση αυτή τη φορά που δεν επιδόθηκε, το ίδιο δικαστήριο εξέδωσε την απόφαση του (τεκ. Α) της οποίας την αναθεώρηση επιζητεί τώρα ο αιτητής. Με αυτή επέτρεψε (1) ταξίδι των παιδιών στην Ελλάδα από 21/8/93 μέχρι 31/8/93 με τη συνοδεία της μητέρας τους (2) να υπογράψει από μόνη της η μητέρα κάθε αναγκαίο έγγραφο εκ μέρους των παιδιών για την έκδοση επίσημων ταξιδιωτικών εγγράφων για την πραγματοποίηση της εξόδου τους από την Κύπρο και (3) τροποποίησε το 40 διάταγμα της 7/7/92 με τρόπον ώστε ο αιτητής να μην ασκήσει το δι-

καίωμα επικοινωνίας κατά τη διάρκεια της απουσίας τους στο εξωτερικό, που του εξασφάλιζαν οι όροι του εν λόγω διατάγματος επικοινωνίας. Περαιτέρω για να διασφαλισθεί η επάνοδος των παιδιών η αιτήτρια διατάχθηκε να παράσχει εγγύηση συνολικού ύψος £15.000 υπό τους όρους που καθορίζει η απόφαση.

5

Το διάταγμα που εμπεριέχει η επίμαχη απόφαση είναι επιστρεπτό στις 16/9/93. Αλλά μόνον αναφορικά με “την αντικατάσταση της ημερομηνίας επικοινωνίας που έχασε ο αιτητής”. Ως προς τις λοιπές θεραπείες “το παρόν διάταγμα δεν ορίζεται επιστρεπτόν”. Το δικαστήριο έδωσε οδηγίες για την επίδοση του σε 14 ημέρες απλώς και μόνο για να ενημερωθεί ο αιτητής.

10

Το δικαστήριο είχε συναίσθηση της αναγκαιότητας για επίδοση της μονομερούς αίτησης με βάση την οποία έδρασε. Έκρινε όμως ότι η καθυστέρηση που θα προκαλούσε τέτοια ενέργεια και η συνακόλουθη διαδικασία θα καθιστούσε αδύνατη την έγκαιρη εκδίκαση της αίτησης “για να εκδοθούν τα ταξιδιωτικά έγγραφα από τις αρμόδιες αρχές μέχρι 21/8/93.” Και ότι στην προηγούμενη παρεμφερή αίτηση που εκδίκασε βρήκε πως το αίτημα για το ταξίδι των παιδιών ήταν δικαιολογημένο, αλλά το απέρριψε για “κάποιο τυπικό κώλυμα” υπονοώντας προφανώς τον αντινομικό χαρακτήρα που θα είχε το διάταγμα σε περίπτωση που το εξέδιδε.

15

20

Ο δικηγόρος του αιτητή υποστήριξε ότι με βάση όλα τα δεδομένα προκύπτει εκ πρώτης όψεως συζητήσιμη υπόθεση για χορήγηση άδειας για παραβίαση των αρχών της φυσικής δικαιοσύνης και του συνταγματικού δικαιώματος του αιτητή να προβάλει τους ισχυρισμούς του. Στη πραγματικότητα η υπόθεση εκδικάστηκε ερήμην του αιτητή και κανένας από τους λόγους της απόφασης δεν δικαιολογεί την αποστέρηση των δικαιωμάτων του.

25

Η παροχή θεραπείας υπό μορφή προσωρινού μέτρου είναι δυνατή με ex parte αίτηση υπό ορισμένες προϋποθέσεις και πρωτίστως όταν παρέχεται ευχέρεια στον επηρεαζόμενο να ενστεί και να εκθέσει τις απόψεις του. Το ερώτημα κατά πόσον η αίτηση για τέτοια θεραπεία μπορεί να γίνει μονομερώς ή διαφορετικά, είναι θέμα αναγόμενο στη διακριτική εξουσία του δικαστηρίου χωρίς να εμπλέκεται η δικαιοδοσία του. Η άσκηση διακριτικής ευχέρειας δεν ελέγχεται με το ένδικο μέσο του certiorari: *Attorney-General & Another (No.2) v. Savvides* (1979) 1 C.L.R. 349.

30

35

Πρέπει όμως να τονισθεί ότι στις περιπτώσεις που διαφαίνεται παραβίαση των αρχών της φυσικής δικαιοσύνης ή συνταγματικών δικαιωμάτων του διάδικου μέρους, όπως τα δικαιώματα που προ-

40

στατεύονται από το άρθρο 30.3 του συντάγματος για παρουσίαση της υπόθεσης του στο δικαστήριο, χωρεί επέμβαση με certiorari: *In re Georghiou* (1986) 1 C.L.R. 413, *In re Loucaides* (1986) 1 C.L.R. 458 και *In re Philippou* (1986) 1 C.L.R. 568. Βλέπε επίσης Basu's
 5 Commentary on the Constitution of India, 5η έκδοση, σελ. 584 και 609 και Halsbury's Laws of England, 3η έκδοση, 11ος τόμος, παράγραφος 122, σελ. 64-65. Στην Ινδία η παραβίαση συνταγματικής αρχής θεωρείται σαν μία μορφή έλλειψης δικαιοδοσίας. Διαβάζουμε τα εξής στις σελ. 608 και 609:

10 "Constitution, enforcement of It has been stated earlier (pp. 499, 530n, ante) that in India, certiorari or prohibition is available on the additional ground that the decision of a quasi-judicial authority offends the Constitution. It is, in fact, a species of absence of
 15 jurisdiction, for, if the Constitution constitutes the supreme law of the land, any action which transgresses the Constitution cannot be said to be within the jurisdiction or "legal authority" of the person or body of persons empowered to make such decision."

20 Η λυδία λίθος της δίκαιης δίκης είναι το δικαίωμα ακρόασης. Φαίνεται πως εδώ όλες οι θεραπείες που παρασχέθηκαν με το διάταγμα της 29/7/93 είναι οριστικού χαρακτήρα και παραχωρήθηκαν κατόπιν αίτησης ex parte.

25 Έχω την άποψη ότι θεμελιώθηκε εκ πρώτης όψεως υπόθεση και παρέχω άδεια για κατάθεση αίτησης για διάταγμα certiorari. Η αίτηση να καταχωρηθεί σε 8 μέρες από σήμερα και να επιδοθεί στον Πρωτοκολλητή του Οικογενειακού Δικαστηρίου Λεμεσού και τη μητέρα Ελίζα Χριστοφίδου. Ένσταση μπορεί να καταχωρηθεί σε 8 μέρες από την επίδοση. Η αίτηση θα ακουσθεί στις 8/9/93 στις 9.30 π.μ. Μέχρι την αποπεράτωση της εκδίκασης της αίτησης και της ανακοίνωσης της ετυμηγορίας του δικαστηρίου η εφαρμογή της εκδοθείσας απόφασης αναστέλλεται.
 30

Η αίτηση επιτρέπεται.